

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 37P/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120203426
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120203426.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: C. K., nar. XX.X.XXXX a P. K., nar. X.X.XXXX, deti rodičov: matka - U. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. XX, právne zastúpená: Marián Galbavý, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kapitulská 6, Trnava, a otec - L.. T. K., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX G. XX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného, rozhodujúc o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 15.6.2020, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

I. Otec je povinný platiť na maloletého C. výživné vo výške 100,- eur a na maloletého P. vo výške 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v prevyšujúcej časti zamietá.

III. Neodkladné opatrenie bude trvať do vykonateľnosti rozhodnutia súdu o výživnom na maloletých v konaní vo veci samej (v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného), ktoré konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/9/2020.

IV. Súd ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletých C. a P. v tomto konaní.

odôvodnenie:

1. Dňa 24.04.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky vo veci samej na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného, ktorým navrhuje, aby súd zveril maloletých do jej osobnej starostlivosti, upravil styk otca s maloletými tak, že tento bude oprávnený sa s nimi stretávať každý párný víkend v mesiaci v čase od piatka od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a aby súd zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého C. výživným vo výške 250,- eur a na maloletého P. vo výške 250,- eur mesačne k rukám matky.

2. Dňa 15.6.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhuje zaviazat' otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého C. sumou 250,- eur a maloletého P. sumou 250,- eur, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že s otcom sú rodičmi maloletých C. a P.. S otcom maloletých sa spoznali v roku 2011 v organizácii Trnavská asociácia pre sluchovo postihnutých, pričom obaja trpia sluchovým handicapom. Po troch rokoch vzťahu sa rodičia rozhodli kúpiť nehnuteľnosť v G., ktorej výlučným vlastníkom je otec, pričom matka je spoludlžníkom na hypotekárnom úvere a ktorú spoločne zdieľali, až do odchodu otca zo spoločnej domácnosti v septembri 2019. Po opustení spoločnej domácnosti sa styk otca s maloletými realizoval nepravidelne, otec maloleté deti počas týždňa navštevoval na pár hodín, v obydlí matky, kde otec niekoľko krát bez súhlasu matky aj

prespával. Nad rámec styku otca s maloletými deťmi počas pracovného týždňa, otec realizoval styk s maloletými deťmi aj počas víkendov, kedy maloleté deti u otca v Q. aj prespávali. Otec následne žiadal matku o zverenie maloletých do osobnej striedavej starostlivosti, s čím matka nesúhlasí, nakoľko podľa matky nemá otec s maloletými deťmi vybudovaný silný citový vzťah, v minulosti pred deťmi uprednostňoval kariéru, maloleté deti nie sú na prítomnosť otca navyknuté a preto nie je v záujme maloletých detí tento model starostlivosti. Po otcovom zistení, že matka striedavú osobnú starostlivosť odmieta, začal otec matku „vydierať“, že ak nezmení názor a nebude súhlasiť so striedavou osobnou starostlivosťou, tak ju z nehnuteľnosti vystaňuje a „dá vypnúť energie“, odvolávajúc sa na to, že ako vlastník nehnuteľnosti má na to plné právo. Otec od opustenia spoločnej domácnosti hradil výživné na maloleté deti sporadicky, v rôznych výškach (september 2019 - 148 €, október 2019 - 106 €, november 2019 - 100 €, december 2019 - 126 €, január 2020 - 176 €, február 2020 - 166 €). Od februára 2020 však otec na výživu maloletých detí neprispel a ani dosiaľ neprispieva, takže všetky výdavky znáša výlučne matka. Matka v návrhu uviedla pravidelné mesačné výdavky na maloletého C. vo výške 349,12 eur (škôlka 15 eur, strava v škôlke 35 eur, sporenie 20 eur, životné sporenie 49,12 eur, strava 150 eur, oblečenie 40 eur, drogéria 20 eur, školské potreby (logopédia) 20 eur) a nepravidelné výdavky vo výške 582 eur (školské potreby 90 eur, krúžok angličtina 132 eur ročne, krúžok - tenis 120 eur ročne, krúžok - aikido 140 eur ročne, krúžok - plávanie 100 eur ročne). Na maloletého P. uviedla matka pravidelné mesačné výdavky vo výške 277,72 eur (sporenie 20 eur, životné sporenie 47,72 eur, strava 150 eur, oblečenie 40 eur, drogéria 20 eur). Ďalším výdavkom je suma 40 eur ročne na detské časopisy pre obe deti. Matka uviedla, že sama tak znáša každomesačné výdavky na maloleté deti vo výške spolu 626,84 eur. Do tejto sumy nie sú započítané ročné výdavky na krúžky/voľnočasové aktivity maloletých detí, ktoré mesačne predstavujú sumu vo výške 51 eur / po rozpočítaní na 12 kalendárnych mesiacov. K svojmu príjmu matka uviedla, že je podnikateľka, pričom predmetom podnikania matky sú reklamné a marketingové služby, príprava a vypracovanie technických návrhov, grafické a kresličské práce, fotografické a administratívne služby. Matka ako svoje príjmy uviedla príjem z podnikania za rok 2019 vo výške 4021,29 eur (hrubý príjem), invalidný dôchodok mesačne vo výške 223,70 eur, rodinné prídavky 49,90 eur (obe deti). K príjmu z podnikania matka uviedla, že na základe daňového priznania zo dňa 4. mája 2020 dosiahla za rok 2019 príjmy zo živnosti vo výške 16.415,56 eur, pričom výdavky na podnikanie predstavujú za rok 2019 sumu vo výške 12.394,27 eur a rozdiel medzi príjmami a výdavkami z podnikania je vo výške 4021,29 eur, t. j. ide o hrubý príjem z podnikateľskej činnosti za kalendárny rok 2019. Matka uviedla mesačné výdavky na domácnosť v celkovej výške 682,85 eur (nájom 113,85 eur, životné sporenie 49 eur, pohonné hmoty 90 eur, mobilný telefón 30 eur, strava 200 eur, drogéria 50 eur, oblečenie 100 eur, voľnočasové aktivity 50 eur). Vzhľadom na vyššie uvedené má matka za to, že existuje neodkladná potreba dočasnej úpravy vyživovacej povinnosti otca v prospech maloletých detí, nakoľko otec na výživu maloletých detí neprispieva, pričom matka znáša všetky výdavky na maloleté deti sama a takýto stav nie je vzhľadom na výšku výdavkov udržateľný. Otec sa nepochybne musí podieľať na nákladoch vynakladaných v prospech maloletých detí, a to okamžite, bez toho, aby bolo potrebné čakať na rozhodnutie vo veci samej. Výdavky na maloleté deti nie sú vo výške, ktorá by pre matku bola „udržateľná“ do času prípadného budúceho rozhodnutia vo veci samej.

4. K návrhu matka pripojila rodné listy maloletých detí, výpis z LV č. XX, potvrdenia o úhradách výživného za mesiace 09/2019-02/2020, výpis zo živnostenského registra, daňové priznanie za rok 2019, rozhodnutie o zvýšení invalidného dôchodku pre rok 2020, výpis z podnikateľského účtu matky s nákladmi na podnikanie.

5. Nakoľko matka nepredložila súdu žiaden doklad o približnom mesačnom príjme otca a z registrov dostupných súdu informácia o jeho príjme nebola dostupná, vyžiadal si súd od Sociálnej poisťovne informáciu o jeho príjme, pričom z odpovede doručenej súdu dňa 02.07.2020 vyplýva, že otec je zamestnaný u zamestnávateľa A. J. P. U., pričom jeho vymeriavací základ (čo predstavuje hrubý príjem) za mesiac 05/2020 je vo výške 2.527,43 eur a jeho priemerný vymeriavací základ za posledných 6 mesiacov je 2.198,73 eur. Otec ďalej poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 191,90 eur (brutto) mesačne.

6. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

Podľa § 328 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. (2) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať. (3)

Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (1) Ak to povaha vecí pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. (2)

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 65 ods. Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

7. Úpravou neodkladných opatrení zákon umožňuje riešiť také situácie, kde je potrebný rýchly zásah súdu. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba väčšinou predbežnej a dočasnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. K vydaniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloletého, pričom pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa.

8. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a dospel k záveru, že je v záujme maloletých dočasne upraviť povinnosť otca prispievať na ich výživu, a to do času vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej (ktorá môže predchádzať jeho právoplatnosti, keďže rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením). Rodičia maloletých spolu nežijú, maloletí sú aktuálne v starostlivosti matky, otec na ich od marca 2020 neprispieva, a to aj napriek tomu, že jeho príjem presahuje priemernú mzdu na Slovensku. Matka maloletých je odkázaná na svoj vlastný príjem spolu vo výške cca 608,70 eur, ktorý pozostáva z príjmu z podnikania, invalidného dôchodku a rodinných prídavkov. Súd v rámci rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia nemá priestor na vykonanie podrobného dokazovania ohľadom zistenia osobných a majetkových pomerov rodičov a rovnako opodstatnených výdavkov maloletých a zároveň takéto dokazovanie ani nie je vzhľadom na § 366 CMP potrebné. Matkou vyčíslené mesačné výdavky na maloletého C. (ktorý má 5 rokov) a maloletého P. (ktorý má 3 roky) vo výške 626,84 eur, nemožno v danej fáze konania (pre účely vydania neodkladného opatrenia) považovať za relevantné, nakoľko jednotlivé položky neboli žiadnym spôsobom preukázané. V rámci konania o neodkladnom opatrení podľa § 366 CMP súd môže nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere, pričom tento rozsah výživného sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, ale rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, ukladá povinnosť platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Pri určení výšky výživného vychádzal súd zo sumy životného minima určeného na nepľnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (98,08 eur mesačne od 1.7.2020), a podľa vyššie uvedeného považoval výšku výživného 100,- eur na každé dieťa, ktorú bude otec povinný predbežne platiť, za primeranú. Zároveň túto sumu možno od otca vzhľadom na jeho príjem požadovať. Táto suma aspoň čiastočne pokryje náklady na odôvodnené potreby detí, pričom je jednoznačne v záujme maloletých detí, aby mali zabezpečené nevyhnutné výdavky, ktorými sú predovšetkým výdavky na stravu, výdavky na predškolské zariadenia, oblečenie a drogériu. V prevyšujúcej časti, súd návrh matky zamietol, majúc za to, že presahuje rámec neodkladného opatrenia (určenie výživného v nevyhnutnej miere). Určenie výživného v konečnej výške bude predmetom dokazovania v konaní o veci samej, kedy budú spoľahlivo zistené osobné a majetkové pomery rodičov maloletých, preto súd trvanie nariadeného neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného

9. Podľa § 30 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

Podľa § 31 ods. 2 ZR, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Podľa § 31 ods. 3 ZR, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

Podľa § 31 ods. 4 ZR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

Podľa § 68 ods. 1 a 2 CSP, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. (1) Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje. (2)

Podľa § 69 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

10. V zmysle citovaných ustanovení súd ustanovil maloletým vo výroku IV. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletých v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa trvalého bydliska a aj obvyklého pobytu maloletej miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, nakoľko žiaden z účastníkov návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka nepodal.

11. Súd o náhrade trov konania nerozhodol, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie a o náhrade trov neodkladného opatrenia sa rozhodne až pri rozhodovaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti výroku IV. tohto uznesenia nie je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 CSP a contrario).

Proti výrokom I. až III. tohto uznesenia je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.